

24.79x14.95	1	2	עמוד	המגזין	מערב -	08/01/2018	61781080-1
יגוד לשכות המסחר אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010							

« עו"ד אוריאל לין

זה לא עסק

ההתגייסות של ממשלת ישראל לטובת 1,700 השכירים מטבע לעומת האדישות לגורלם של כמעט 43 אלף עסקים שנכשלים מדי שנה - ממחישה שמהו משובש במערכת הנורמות במדינה

בשנת 2016 נסגרו במדינת ישראל 43 אלף עסקים ועזרים וקטנים. זהו ציבור גדול ורב של ישראלים וישראליות אשר ניסו לבנות עסק במדינתנו - וכשלו. מחיר הכי שלון הוא איום. כדי להקים עסק, ויהיה הקטן ביותר, צריך לגייס הון משפחתי, ללוות כספים מבני משפחה או אפילו מהמערכת הבנקאית, ולעבוד קשה מאוד, במסירות וללא גבול של שעות עבודה.

אבל זהו הציבור האלמוני של מדינת ישראל. הוא עצום ורב, לא 1,700 עובדים שבכוונה לפטר ממפעלי טבע, אלא ציבור גדול של ישראלים שהפכו להיות מובטלים לאחר כישלון עסקי. איפה הם? מי הם? האם ניסה מישהו במדינה לזהות אותם, לדבר איתם, לנסות לעודדם? או לחשוב מה אפשר לעשות כדי לסייע להם לסי פוג את הכישלון? כל סגירת עסק בפני עצמה היא טרגדיה משפחתית. חוץ מתחושת הכישלון, כרוכים בכך גם הפסדים חומרניים לא מעטים. כל עסק קטן ועזרי מקדמים את הכלכלה ומגיי דילים את התוצר, כשבסיכון כולו נושאים בעלי העסקים שנכשלו לברם. איך זה שאנו לא שומרים עליהם? איך זה שאף אחד לא מתעניין בהם?

הם לא יותר מידיעה קטנה ומצומצמת במדור רים הכלכליים, ולאחר זמן לא רב הם נמחקים מהזיכרון. הם לא חוסמים כבישים ולא מאיימים בביצוע הפגנות אלימות; הם סופגים את הכישלון בעצמם.

כשאנו נוכחים עד כמה ממשלת ישראל ושרייה חרדים וניעורים במרץ בל ישוער בניסיון לסייע ל-1,700 שכירים שבכוונה של הנהלת טבע לפטר, לעומת האדישות הכמעט מוחלטת לגורלם של כמעט 43 אלף עסקים שנכשלים, אין מנוס מלהגיע למסקנה שמהו משובש במערכת הנורמות שלנו במדינה.

העבודה המאורגנת זוכה לכל תשומת הלב. מיעוט של עובדים שכירים, שאולי יאברו את מקום העבודה, מרקיד את התקשורת כולה, וחלק גדול מכנסת ישראל. אבל 43 אלף בעלי העסקים שכשלו והפכו להיות מובטלים לא מזיזו לנבחרינו. זהו הציבור האילם. האם נעשה משהו למענם על ידי רשויות המדינה? האם שרי האוצר, הכ"ל כלה וראש הממשלה נחלצו כדי להגן עליהם? האמת היא שלא רק שלא עשו דבר למענם, אלא שגם לא נעשה מספיק כדי למנוע מהם את הכישלון, וגם לא נעשה מספיק להעניק להם

הגנה בפני אבטלה, בדומה לשכירים שפוטרו. במדינת ישראל הצביעות חוגגת. שכיר שפור טר זו טרגדיה; 1,000 עצמאים שכשלו ואיבדו רכוש ומקור פרנסה כלל אינם נחשבים. אולי כדאי שנתחיל קצת לחשוב על תפיסות היסוד המפלגות שעדיין שוררות בחגיגות במדינה.

משהו כנראה נגוע אצלנו בחשיבה הכלכלית, והוא טרם תוקן. אנו מדברים גבוהה גבוהה על הרצון לעזור לעסקים קטנים ועל חשיבותם המכרעת למשק, אבל זה כלל לא עומד באיוון מול מה שהמדינה מוכנה להקצות לעידודם.

בשנת 2006 חוינו את מלחמת לבנון השנייה. זמן קצר לאחר מכן, הבינו במשרד האוצר שבכל אזור הצפון, המגור העסקי לא יוכל לשאת במי חיר של השבתת פעילותו. האוצר גיבש בחי פות תוכנית כיצד לעזור ולסייע למפעלי התעשייה ולעובדים בהם. אמרו לנו שזה מאוד חשוב.

זה היה בהחלט חשוב, אבל גם מאוד לוקה בחסר. היינו צריכים לעבור חודשיים של דיונים, גם בכנסת ישראל וגם במשרד האוצר, כדי להסביר לפקידות ולחברי הכנסת שמלבד התעשיות הגדולות מתקיימים בפועל בישראל גם עסקים קטנים, ומרביתם דווקא בתחום המסחר והשירותים. הוסבר שנוקדים נגרמים לא רק לתעשייה, אלא גם לחנויות הקמעונאיות שצוברות מלאי ללא מכירה, וגם לנותני השירותים שהיקף עבודתם ירד דרמטית.

זוהי דוגמה היסטורית להיעדר חשיבה כלכלית אמיתית ומקיפה במדינה, והתגובה המאוד נסערת כאמור לפיטורי 1,700 עובדים לעומת השקט התקשורתי עקב סגירתם של 43 אלף עסקים - מעידים שליכוי זה בחשיבה הכלכלית טרם תוקן.

הכותב הוא נשיא איגוד לשכות המסחר

איך זה שאנו לא שומעים על בעלי העסקים שנכשלו? איך זה שאף אחד לא מתעניין בהם? הם לא יותר מדיעה קטנה במדורים הכלכליים. הם לא חוסמים כבישים ולא מאיימים בהכנות אלימות; הם סופגים את הכישלון בעצמם